

กรมพัฒนาที่ดิน

เปลี่ยนวัสดุอินทรีย์เหลือใช้ให้เป็น “มูลไส้เดือน”

เพิ่มคุณค่าให้ดินและพืช

ไส้เดือนดินกับการเกษตร

ไส้เดือนดินเป็นสิ่งมีชีวิตที่ช่วยย่อยสลายมูลสัตว์ เศษอาหาร และวัสดุอินทรีย์ ให้กลายเป็นมูลไส้เดือน ซึ่งเป็นวัสดุอินทรีย์ที่มีประโยชน์ต่อดินและพืช ช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุ ปรับปรุงโครงสร้างดิน และเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน

การเลี้ยงไส้เดือนสามารถทำได้หลายรูปแบบ สำหรับครัวเรือนหรือแปลงสาธิต การเลี้ยงใน**วงบ่อซีเมนต์** เป็นรูปแบบที่ทำได้ง่าย ใช้พื้นที่ไม่มาก ดูแลสะดวก และสามารถนำวัสดุที่เหลือใช้มาทิ้งในท้องถิ่นมาใช้ได้

การเพาะเลี้ยงไส้เดือนดิน
ในวงบ่อซีเมนต์

วัสดุและอัตราส่วน

วัสดุพื้นเลี้ยง

	ดินร่วน	4 ส่วน
	มูลวัวแห้ง	1 ส่วน
	น้ำสะอาด ปรับความชื้น	80-90%
	ไส้เดือน ประมาณ 1 กก. / พื้นที่ 1 ตารางเมตร	
	มูลวัวหรือเศษอาหารอินทรีย์ สำหรับเป็นอาหาร	

ตัวอย่าง

ดินร่วน 4 กก. + มูลวัวแห้ง 1 กก.
= วัสดุพื้นเลี้ยง 5 กก.

⚠️ มูลวัวควรตากให้แห้งและบดก่อนนำมาใช้
ไม่ควรใช้มูลวัวสด

ขั้นตอนการเลี้ยงในวงบ่อซีเมนต์

การใช้ประโยชน์จากไส้เดือนดิน

1 มูลไส้เดือน

นำไปใช้เป็นวัสดุปรับปรุงดิน
และวัสดุปลูก ช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุ
และความอุดมสมบูรณ์ของดิน

2 ใช้ในการปลูกพืช

สามารถนำมูลไส้เดือนไปผสม
กับดินหรือวัสดุปลูก สำหรับ
ไม้ดอก ไม้ประดับ ไม้กระถาง
และพืชผัก

3 จัดการเศษอินทรีย์

ช่วยเปลี่ยนมูลสัตว์ เศษอาหาร
และวัสดุอินทรีย์เหลือใช้
ให้กลับมาใช้ประโยชน์
ลดปริมาณของเสีย

4 สนับสนุนเกษตรกรรายย่อย

เป็นแนวทางในการหมุนเวียน
ทรัพยากรภายในฟาร์ม ลดการ
สูญเสียทรัพยากร และนำอินทรีย์วัตถุ
กลับคืนสู่ดิน

5 ขยายพันธุ์ไส้เดือน

สามารถเลี้ยงเพื่อเพิ่มจำนวน
ไส้เดือนสำหรับขยายไปยัง
วงบ่อหรือภาชนะเลี้ยงอื่น ๆ
และใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการ
จัดการวัสดุอินทรีย์

★ หัวใจสำคัญของการเลี้ยงไส้เดือน

“ เลี้ยงไส้เดือน = ลดของเสีย + เพิ่มอินทรีย์วัตถุ
+ สร้างประโยชน์ให้ดินและพืช ”

จากของเหลือใช้ → ไส้เดือน → มูลไส้เดือน → ดินดี → พืชเจริญเติบโต

